Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей

Data publikacji: 29.09.2019 Data modyfikacji: 14.01.2022 Departament Rynku Pracy

Што ўяўляе сабой класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей?

Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей – гэта сістэматызаваны спіс прафесій і спецыяльнасцей, якія прысутнічаюць на рынку працы. Ён уяўляе сабой пералік з натуры прафесій, выяўленых на рынку працы. Класіфікацыя распрацавана на аснове Міжнароднага класіфікацыйнага стандарту прафесій ISCO-08. Абнаўленне класіфікацыі, з мэтай адаптацыі да змен, якія адбываюцца на рынку працы (польскім і еўрапейскім), шляхам увядзення ў яе новых прафесій/спецыяльнасцей, ажыццяўляецца кожныя 2-3 гады пры дапамозе ўвядзення змен у распараджэнне, якое датычыць класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей, на патрэбы рынку працы і сферы яе прымянення.

Такім чынам, што датычыць класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей, **прафесія** была вызначана як набор задач (відаў прафесійнай дзейнасці), адасобленых у выніку грамадскага падзелу працы, якія выконваюцца пастаянна або з нязначнымі зменамі праз паасобных людзей і патрабуюць адпаведных кампетэнцый (ведаў і ўменняў), атрыманых у выніку навучання або практыкі. А **спецыялізацыя** вызначаецца як вынік падзелу працы ў рамках прафесіі, яна ўключае ў сябе частку дзеянняў аналагічнага характару (звязаных з вашай функцыяй або прадметам працы), якія патрабуюць паглыбленых або дадатковых ведаў і навыкаў, атрыманых у выніку дадатковай падрыхтоўкі або практыкі.

Увага!
Не трэба блытаць прафесіі і спецыяльнасці з пасадай.

Чым не з'яўляецца класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей?

Палажэнне аб класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы і сферы яе прымянення **не рэгулюе пытанні допуску да прафесіі і адпаведнасці кваліфікацыйным патрабаванням асоб, якія прапануюць свае паслугі ў рамках дадзенай прафесіі на рынку працы, яно таксама не рэгулюе стандартызацыі адукацыі, падрыхтоўкі і перадачы кваліфікацыйных паўнамоцтваў праз суб'екты, якія прадстаўляюць гэтыя паслугі (напрыклад, курсы або навучанне).** Класіфікацыя – гэта, перш за ўсё, інструмент, які выкарыстоўваецца для задавальнення патрэб статыстыкі, занятасці, пасрэдніцтва і прафесійнага кансультавання, а таксама правядзення даследаванняў, аналізу, прагнозаў і іншых распрацовак на рынку працы.

Інфармацыя аб класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей – гістарычны нарыс
Метадалогія стварэння апісанняў прафесій
Пошук апісанняў прафесій

Як паведаміць аб новай прафесіі?

Заяўнікам аб унясенні змяненняў у класіфікацыю прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы могуць быць адміністратыўныя адзінкі, якія абслугоўваюць міністраў, цэнтральныя адміністратыўныя адзінкі, прафесійныя асацыяцыі, грамадскія партнёры і іншыя арганізацыі, якія ажыццяўляюць арганізаваную дзейнасць у галіне эканомікі, рынку працы, адукацыі, якія па сутнасці адпавядаюць дадзенай прафесіі або спецыяльнасці.

Увага!
Заяўнікам не можа быць фізічная асоба.

Заяўка павінна змяшчаць абгрунтаванне мэтазгоднасці ўвядзення прафесіі ў класіфікацыю і інфармацыю, якая змяшчае кароткае апісанне прафесіі і прафесійных задач, а таксама дадзеныя аб неабходнай адукацыі і прававым рэгуляванні гэтай прафесіі, калі такія нормы з'яўляюцца

абавязковымі.

Аналагічна можна падаць заяўку аб выдаленні з класіфікацыі прафесіі або змены назвы прафесіі, або змены размяшчэння прафесіі ў іншай групе, разам з абгрунтаванасцю яе мэтазгоднасці.

Згодна з арт. 14 п. 1 і 2 распараджэння Еўрапейскага парламента і савета (ЕС) 2016/679 ад 27 красавіка 2016 года аб абароне фізічных асоб у сувязі з апрацоўкай персанальных дадзеных і аб свабодным перамяшчэнні такіх дадзеных і адмене дырэктывы 95/46/ЕС (RODO), да кожнай заяўкі неабходна прыкласці падпісанае пасведчанне заяўніка – узор прыкладаецца.

Файлы да пампавання

- Заяўка адносна дадання новай прафесіі да KZIS (doc)
- Заяўка адносна дадання новай прафесіі да KZIS (pdf)
- Заяўка адносна выдалення новай прафесіі з KZIS (doc)
- Заяўка адносна выдалення новай прафесіі з KZIS (pdf)
- Заяўка адносна змянення назвы прафесіі з KZIS (doc)
- Заяўка адносна змянення назвы прафесіі з KZIS (pdf)
- Пасведчанне заяўніка (doc)
- Пасведчанне заяўніка (pdf)

Заяўку разам з пасведчаннем патрэбна дасылаць на адрас:

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy
ul. Żurawia 4a
00-515 Warszawa
e-mail: sekretariat.drp@mrips.gov.pl

Спасылкі на класіфікацыі і ключы прывязкі, якія ўступаюць у сілу 1 студзеня 2022 года

1. Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы ад 2021 г., гэта дадатак да распараджэння Міністра па справах сям'і і сацыяльнай палітыкі ад 13 лістапада 2021 г. аб змене класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы і сферы прымянення гэтай класіфікацыі (Заканадаўчы веснік ад 2021 г., пункт 2285) – на аснове становішча на 1 студзеня 2022 г.
2. Алфавітны індэкс прафесій і спецыяльнасцей з класіфікацыі 2021 года – на аснове становішча на 1 студзеня 2022 г.
3. Структурная сістэма класіфікацыі 2021 года – групы прафесій – згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 года.
4. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2018 г. і 2021 г. – згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 года.
5. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2021 г. і Міжнародным класіфікацыйным стандартам ISCO-08 – згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 года.
6. Прафесіі галіновай адукацыі, уключаныя ў Класіфікацыю прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2021 года, і выдзеленыя ў іх прафесійныя кваліфікацыі згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 года.

Версіі класіфікацыі з архіва

Спасылкі на класіфікацыі і ключы прывязак, якія абавязвалі ад 1 студзеня 2017 года па 31 снежня 2021 года.

1. Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы 2014 г. – едналіты тэкст (Заканадаўчы веснік ад 2018 г., пункт 227) – на аснове становішча на 25 студзеня 2018 г.
2. Алфавітны індэкс прафесій і спецыяльнасцей з Класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 года – на аснове становішча на 25 студзеня 2018 г.
3. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2010 г. і Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 г. – згодна са становішчам на 1 студзеня 2018 года.
4. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 г. і Міжнародным класіфікацыйным стандартам ISCO-08 – згодна са становішчам на 25 студзеня 2018 года.
5. Структурная сістэма Класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 года – групы прафесій – згодна са становішчам на 25 студзеня 2018 года.
6. Школьныя прафесіі, уключаныя ў Класіфікацыю прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы 2014 года, – едналіты тэкст (Заканадаўчы веснік ад 2018 г., пункт 227) і выдзеленыя ў ім прафесійныя кваліфікацыі – згодна са становішчам на 25 студзеня 2018 года.
7. Сувязь кваліфікацый са школьнымі прафесіямі, якія знаходзяцца ў Класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы 2014 года, – едналіты тэкст (Заканадаўчы веснік ад 2018 г., пункт 227) – згодна са становішчам на 25 студзеня 2018 года.

Спасылкі на класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей 2014 года, а таксама ключы прывязак, якія абавязвалі ад 1 студзеня 2015 года да 31 снежня 2016 года.

1. Алфавітны індэкс прафесій і спецыяльнасцей класіфікацыі 2014 года – на аснове становішча на 22 снежня 2014 г.
2. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2010 г. і Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 г. – згодна са становішчам на 29 снежня 2014 года.
3. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 г. і Міжнародным класіфікацыйным стандартам ISCO-08 – згодна са становішчам на 29 снежня 2014 года.
4. Структурная сістэма Класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 года – групы прафесій – згодна са становішчам на 13 лістапада 2014 года.
5. Школьныя прафесіі, уключаныя ў класіфікацыю прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы і выдзеленыя сярод іх прафесійныя кваліфікацыі, згодна са становішчам на 13 лістапада 2014 года.
6. Сувязь кваліфікацый са школьнымі прафесіямі, якія знаходзяцца ў класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы, згодна са становішчам на 13 лістапада 2014 года.

Спасылкі на класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей 2010 года, а таксама ключы прывязак, якія абавязвалі да 31 снежня 2014 года.

1. Алфавітны індэкс прафесій і спецыяльнасцей з класіфікацыі 2010 года з пазнейшымі зменамі на аснове становішча на 1 студзеня 2022 г.
2. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2007 г. і 2010 г. з пазнейшымі зменамі згодна са становішчам на 12 лістапада 2012 года.
3. Ключы прывязак паміж Класіфікацыяй прафесій і спецыяльнасцей 2010 г. з пазнейшымі зменамі і Міжнародным класіфікацыйным стандартам ISCO-08.
4. Структурная сістэма класіфікацыі 2010 года з пазнейшымі зменамі – групы прафесій – згодна са становішчам на 12 лістапада 2012 года.

Публікацыі

- English Summary of Polish Classification of Occupations and Specializations 2014 – едналіты тэкст (Заканадаўчы веснік ад 2021 г., пункт 2285) – згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 года.
- Класіфікацыя ISCO-08 (версія на англійскай мове) – спасылка на старонку ILO.

- Еўрапейская класіфікацыя ўменняў/кампетэнцый, кваліфікацый і прафесій ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations)
- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы 2014 г.
- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы – утварэнне і выкарыстанне (версія для друку)
- Метадалогія распрацоўкі апісанняў прафесій (версія PDF)
- Інфармацыя аб класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей – гістарычны нарыс (згодна са становішчам на 1 студзеня 2022 г.)

Апісанні груп прафесій

- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей 2014 г. – апісанні самых вялікіх груп прафесій і спецыяльнасцей, версія ад 30 снежня 2014 г.
- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей 2014 г. – апісанні вялікіх груп прафесій і спецыяльнасцей, версія ад 30 снежня 2014 г.
- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей 2014 г. – апісанні сярэдніх груп прафесій і спецыяльнасцей, версія ад 1 студзеня 2022 г.
- Класіфікацыя прафесій і спецыяльнасцей 2014 г. – апісанні элементарных груп прафесій і спецыяльнасцей, версія ад 1 студзеня 2022 г.

Заканадаўчая база

- Закон ад 20 красавіка 2004 г. аб прасоўванні занятасці і аб установах рынку працы (Заканадаўчы веснік ад 2021 г., пункт 1100 з пазнейшымі зменамі) – арт. 36, абз. 8.
- Палажэнне аб класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для патрэб рынка працы і сферы яго прымянення (Заканадаўчы веснік ад 2021 г., поз. 2285) – палажэнне ўступае ў сілу 1 студзеня 2021 г.
- Апавяшчэнне Міністра сям'і, працы і сацыяльнай палітыкі ад 28 снежня 2017 года, якое датычыла абвяшчэння едналітага тэксту распараджэння Міністра працы і сацыяльнай палітыкі па пытаннях класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы і сферы яе прымянення (Заканадаўчы веснік ад 25 студзеня 2018 г., паз. 227) – распараджэнне ўступіла ў сілу з моманту яго падпісання, пачынаючы ад 1 студзеня 2017 года, і дзейнічала да 31 снежня 2021 года.
- Распараджэнне ў справе класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы і сферы яе прымянення (Заканадаўчы веснік ад 2016 г., паз. 1876) – распараджэнне ўступіла ў сілу 1 студзеня 2017 года і дзейнічала да 31 снежня 2021 года.
- Распараджэнне Міністра працы і сацыяльнай палітыкі ад 7 жніўня 2014 г. у справе класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей на патрэбы рынку працы і сферы яе прымянення (Заканадаўчы веснік ад 2014 г., паз. 1145) – распараджэнне ўступіла ў сілу 1 студзеня 2015 года і дзейнічала да 31 снежня 2016 года.
- Апавяшчэнне Міністра працы і сацыяльнай палітыкі ад 24 лютага 2014 года, якое датычыла абвяшчэння едналітага тэксту распараджэння Міністра працы і сацыяльнай палітыкі па пытаннях класіфікацыі прафесій і спецыяльнасцей для рынку працы і сферы яе прымянення (Заканадаўчы веснік ад 2014 г., паз. 760 з пазнейшымі зменамі) – распараджэнне ўступіла ў сілу з моманту яго падпісання, пачынаючы ад 1 верасня 2012 года, і абавязвала да 31 снежня 2014 года.